

УДК 811.111-26+ 81'373.47

Полежаєв Ю.Г.¹, Ковальська А.С.²

¹ канд. наук соц. ком., доц. НУ «Запорізька політехніка»

² студ. гр. Ю-112 НУ «Запорізька політехніка»

ONLINE TA OFFLINE ЗЛОЧИННІСТЬ КРИЗЬ ПРИЗМУ ЛІНГВІСТИЧНИХ ІННОВАЦІЙ (НА МАТЕРІАЛІ СУЧАСНОЇ АНГЛІЙСЬКОЇ МОВИ)

Сучасний глобалізований та багатомовний світ знаходиться в активному процесі переходу до існування в двох парадигмах – фізичній та мережевій. Процеси інтеграції представників різних етнічних та культурних груп на локальному та міжнародному рівнях впливають на різноманітні соціальні, економічні, лінгвістичні та технологічні явища, змінюючи традиційну поведінку пересічних індивідів, їхню мову та культурні орієнтації. Практично всі соціальні явища поступово поширюються в цифровій реальності інтернету, реалізуючись як у позитивних, так і в негативних суспільних практиках, приміром у злочинних. Кримінальні елементи завжди намагалися використовувати різноманітні винаходи для задоволення своїх кримінальних інтенцій, а сьогодні вони використовують для цього і віртуальний світ.

Метою цієї наукової розвідки є аналіз номінацій сучасних видів злочинів та висвітлення їхньої етимології та словотворчого потенціалу, в роботі було проаналізовано 94 мовні одиниці та похідні від них з поміткою CRIME на основі суцільної вибірки з мережевого словнику WordSpy.

Сучасні злочинці та їхні протиправні дії мають різний характер та різну значущість, однак завдяки інтеграційним процесам сучасного світу поширюються у кожному із його куточків. Окрім традиційних злочинів, що існували від зародження людської цивілізації на кшталт вбивства, крадіжки, нанесення фізичних травм, сьогодні з'являються нові, пов'язані із існуванням людини в глобальному мережевому просторі, водночас раніше існуючі види протиправних дій адаптуються до умов існування людини цифровому суспільстві.

Саме це і є причиною появи низки лінгвістичних інновацій на позначення цих видів протиправних дій. На нашу думку, термін «лінгвістична інновація» співвідносний із поняттям неологізму, який, за словами авторитетної української дослідниці О. Селіванової вживається на позначення «слова чи сполуки використаною мовою в певний період на позначення нового чи вже існуючого поняття, чи набуття одиницями мови нових значень, що усвідомлюються носіями мови як такі»[1, с. 504]. Як показує аналіз словникових статей про лексичні одиниці неологізмів, характерними є два види їхнього побутування в мові – одні можуть перейти до активного існування і перетворитись на повноцінну лексичну одиницю, що вживається всіма носіями мови та може стати нормою, приміром *hacker*, *to hack*; інші ж існують одночасно із позначуванням феноменом та поступово входять до пасивного пласту мови, стають лишень частиною її історичного розвитку на певному етапі її існування (*Dryathlon*).

Мовні інновації на позначення заволодіння чужим майном:

apple picking – крадіжка мультимедійного пристрою, зокрема *iPhone*, *iPad* або *iPod*;

icrime – викрадення мультимедійного пристрою, зокрема *iPod* або *iPhone*.

Лексичні інновації, що позначають використання чужих імен для кримінальних цілей:

phishing (*phish* (дієслово), *phisher* (іменник), *phishing* (прикметник)) – Створення копії існуючої веб-сторінки, щоб змусити користувача надати особисті, фінансові дані або дані пароля

pretexting (*pretext* (дієслово), *pretexter* (іменник)) – протиправна дія, за допомогою якої злочинець отримує конфіденційну інформацію, видаючи себе за когось, хто має законний доступ до цієї інформації;

Відповідно до проаналізованих прикладів та результатів вибірки, що описують злочинні дії або правопорушників, зумовлені переходом традиційних злочинних практик до інтернет-середовища чи технологічними інноваціями, можемо зробити висновок, що лексичні інновації концептосфери CRIME є доволі продуктивними мовними одиницями, а їхнє дослідження є перспективним напрямом лінгвістичних розвідок у площині їхньої асиміляції в інших мовах або ж специфіки їхнього перекладу.

СПИСОК ВИКОРИСТАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ

1. Селіванова О. О. Лінгвістична енциклопедія. Полтава : Довкілля-К, 2011. 844 с.
2. Word Spy. URL: <https://wordspy.com/> (дата звернення: 20.03.2023).